

Brüssel, 29.10.2013
COM(2013) 742 final

2013/0356 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise
lepingu sõlmimise kohta**

SELETUSKIRI

I. POLIITILINE JA ÕIGUSLIK RAAMISTIK

30. septembri 2011. aasta idapartnerluse Varssavi tippkohtumise deklaratsiooni raames kinnitasid EL ja partnerriigid oma poliitilist toetust kodanike liikuvuse hõlbustamisele turvalises ja hästi hallatud keskkonnas ning kinnitasid veel kord kavatsust võtta sobiva aja jooksul järkjärgulisi meetmeid, et saavutada oma kodanike jaoks viisavabadus.

Selles kontekstis ja esimese konkreetse sammuna esitas komisjon 16. septembril 2011 nõukogule soovitusel volitada komisjoni alustama Aserbaidžaaani Vabariigiga läbirääkimisi viisalihtsustuslepingu üle.

Pärast seda, kui nõukogu 19. detsembril 2011 volituse andis, alustati 1. märtsil 2012 Bakuus Aserbaidžaaani Vabariigiga läbirääkimisi viisalihtsustuslepingu üle. Läbirääkimiste lisavoorud toimusid 1. juulil 2012 Brüsselis, 6. novembril 2012 Bakuus ja 13. märtsil 2013 Brüsselis. Pealäbirääkijad kirjutasid lepingu lõpptekstile alla 29. juulil 2013 Brüsselis.

Liikmesriike teavitati ja nendega peeti asjaomastes nõukogu töörühmades korrapäraselt nõu läbirääkimiste kõikidel etappidel.

Liidu poolt on lepingu õiguslik alus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punkt a koostoimes artikliga 218. Komisjon allkirjastas lepingu [...].

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 6 punktile a andis Euroopa Parlament nõusoleku lepingu sõlmimiseks [...].

II. LÄBIRÄÄKIMISTE TULEMUSED

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimisjuhistega seatud eesmärgid on saavutatud ja lepingu eelnõu on liidule vastuvõetav.

Lepingu eelnõu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt:

- põhimõtteliselt tuleb kõikide viisataotlejate puhul viisa väljastamise või väljastamata jätmise otsus teha 10 kalendripäeva jooksul. Tähtaega võib pikendada kuni 30 kalendripäevani, kui juhtum vajab põhjalikumat uurimist. Kiireloomulistel juhtudel võib tähtaega lühendada kahe tööpäevani või veelgi lühema ajani. Reeglina saavad viisataotlejad vastuvõtu taotluse esitamiseks kahe nädala jooksul vastuvõtu taotlemise hetkest. Kiireloomulistel juhtudel saab vastuvõtuaja kohe või on taotlust võimalik esitada vastuvõtule tulemata.
- Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi kodanike esitatavate taotluste menetlemise eest võetav viisatasu on 35 eurot. Seda tasu kohaldatakse kõikide Aserbaidžaaani viisataotlejate suhtes ja see kehtib nii ühekordsete kui ka mitmekordsete viisade kohta. Lisaks on viisatasu maksmisest täielikult vabastatud teatavatesse kategooriatesse kuuluvad isikud: pensionärid, lähisugulased, valitsuse tegevuses osalevate ametlike delegatsioonide liikmed, õpilased, üliõpilased ja kraadiõppurid, puuetega inimesed, ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad, kodanikuühiskonna esindajad, alla 12aastased lapsed, humanitaarabiga seotud isikud ja teadus-, kultuuri- ja spordiüritustel osalejad;
- reisi eesmärgi tõendamiseks nõutavaid dokumente on lihtsustatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvate isikute puhul: lähisugulased, ettevõtjad, ametlike delegatsioonide liikmed, õpilased, üliõpilased ja kraadiõppurid, teadus-, kultuuri- ja spordiüritustel osalejad, ajakirjanikud, sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaikade külastajad, kodanikuühiskonna esindajad, kutsealade esindajad, rahvusvahelisi kauba- ja

reisijate veoteenuseid osutavad autojuhid, sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad ja meditsiinilistel põhjustel riiki külastavad isikud. Loetletud kategooriatesse kuuluvatelt isikutelt võib reisi põhjuse tõendamiseks nõuda ainult käesolevas lepingus loetletud dokumente. Neilt ei nõuta muud liikmesriikide või Aserbaidžaaani Vabariigi õigusaktidega ettenähtud põhjendust, kutset või kinnitust;

- mitmekordse viisa väljastamise lihtsustatud kriteeriumid on ette nähtud ka järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele:
 - (a) ametlike delegatsioonide alalised liikmed, nende abikaasad ja lapsed, kes külastavad Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil seaduslikult elavaid Euroopa Liidu kodanikke või liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavaid Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikke või Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on, või Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil elavaid Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikke: viisa kehtivusaeg on viis aastat (või vähem; see aeg on piiratud nende mandaadi või seaduslikult väljastatud elamisloa kehtivusajaga);
 - (b) teadus-, kultuuri-, ametlikes vahetusprogrammides ja spordiüritustel osalejad, ajakirjanikud, üliõpilased, ettevõtjad, ametlike delegatsioonide liikmed, kodanikuühiskonna esindajad, kutsealade esindajad ning kutselised autojuhid, kui nad on kahe eelneva aasta jooksul nõuetekohaselt kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat ja nende mitmekordse viisa taotlemise põhjendus kehtib endiselt: neile väljastatakse viisad, mille kehtivusaeg on vähemalt kaks ja maksimaalselt viis aastat;
- kehtiva diplomaatilise passiga Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikud on lühiajalise külastuse korral viisanõudest vabastatud;
- protokollis sätestatakse nende liikmesriikide eriolukord, kes veel ei kohalda Schengeni *acquis*'d täielikult, ja volitatakse neid ühepoolset tunnustama Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikele nende riigist läbisõiduks väljastatud Schengeni viisasid vastavalt nõukogu otsusele nr 582/2008/EÜ;
- lepingule on lisatud ühisdeklaratsioon, milles käsitletakse artikli 10 rakendamist diplomaatiliste passide suhtes;
- lepingule on lisatud ühisdeklaratsioon, milles käsitletakse reisidokumentidega seotud koostööd ning reisidokumentide turvalisusega seotud korrapärast teabevahetust.
- lepingule on lisatud ühisdeklaratsioon, milles kinnitatakse veel kord, et leping ei takista ühelgi liikmesriigil ja Aserbaidžaaani Vabariigil sõlmimast kahepoolset teenistuspassi kasutajaid hõlmavat viisavabaduslepingut;
- Taani, Ühendkuningriigi ja Iirimaa eriolukord on kajastatud lepingu preambulis. Lepingule on lisatud ühisdeklaratsioon, milles kajastatakse Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini ühinemist Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

III. JÄRELDUSED

Eespool esitatut silmas pidades teeb komisjon nõukogule ettepaneku:

- lisatud Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vaheline viisade väljastamise lihtsustamise leping Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamise järel heaks kiita.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a koostoimes artikli 218 lõike 6 punktiga a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt nõukogu [kuupäev] otsusele 2013/XXX² kirjutas komisjon Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu alla [kuupäev], eeldusel et leping hiljem sõlmitakse.
- (2) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolliga Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta ja protokolliga Euroopa Liidu lepingu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*’ kohta ei kohaldata käesolevat lepingut Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes.
- (3) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolliga Taani seisukoha kohta ei kohaldata käesolevat lepingut Taani Kuningriigi suhtes.
- (4) Leping tuleks Euroopa Liidu nimel heaks kiita,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse liidu nimel heaks Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vaheline viisade väljastamise lihtsustamise leping.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja nimetab isiku, kes on volitatud Euroopa Liidu nimel ja kooskõlas lepingu artikli 14 lõikega 1 esitama teatise, et väljendada Euroopa Liidu nõusolekut end lepinguga siduda.

¹ ELT C [...], [...], lk [...].

² ELT C [...], [...], lk [...].

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval. Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Lepingu jõustumise kuupäev avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA
Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi
vaheline
viisade väljastamise
lihtsustamise LEPING

EUROOPA LIIT (edaspidi „liit”)

ning

ASERBAIDŽAANI VABARIIK

(edaspidi „lepinguosalisel”),

SOOVIDES edendada liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi kodanikele viisade väljastamise vastastikuse lihtsustamise teel inimestevahelist suhtlemist kui majandus-, humanitaar-, kultuuri-, teadus- ja muude suhete tähtsat eeltingimust,

PIDADES SILMAS partnerlus- ja koostöölepingut, millega kehtestatakse koostöö ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aserbaidžaani Vabariigi vahel, samuti lepinguosaliste vahelisi 2010. aastal alustatud läbirääkimisi, mis käsitlevad ELi ja Aserbaidžaani assotsieerimislepingut,

VÕTTES ARVESSE 7. mail 2009 Prahas toimunud idapartnerluse tippkohtumise ühisdeklaratsiooni, milles deklareeritakse poliitilist toetust viisarežiimi lihtsustamisele turvalises keskkonnas,

TÕDEDES, et lihtsustatud viisarežiim ei tohiks kaasa tuua ebaseaduslikku rännet, ning pöörates erilist tähelepanu julgeolekule ja tagasivõtmisele,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta ja protokolli Euroopa Liidu lepingu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*’ kohta, ja kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli Taani seisukoha kohta, ja kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi suhtes,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

Käesoleva lepingu eesmärk on lihtsustada vastastikku liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikele selliste viisade väljastamist, mis annavad neile õiguse viibida riigis 180 päeva jooksul kuni 90 päeva.

Artikkel 2

Üldsäte

1. Käesolevas lepingus sätestatud viisasoodustusi kohaldatakse nende liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi kodanike suhtes, kes ei ole Aserbaidžaaani Vabariigi või liidu või liikmesriikide õigusnormide, käesoleva lepingu või teiste rahvusvaheliste lepingute alusel viisakohustusest vabastatud.

2. Aserbaidžaaani Vabariigi, liikmesriikide või liidu õigusakte kohaldatakse selliste käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste suhtes nagu viisa väljastamisest keeldumine, reisidokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine ning sisenemiskeeld ja väljasaatmismeetmed.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „liikmesriik” – Euroopa Liidu liikmesriik, välja arvatud Taani Kuningriik, Iiri Vabariik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik;

b) „liidu kodanik” – punktis a määratletud liikmesriigi kodanik;

c) „Aserbaidžaaani Vabariigi kodanik” – isik, kellel on vastavalt Aserbaidžaaani Vabariigi õigusaktidele Aserbaidžaaani kodakondsus;

d) „viisa” – liikmesriigi või Aserbaidžaaani Vabariigi väljastatud luba liikmesriigi territooriumilt läbisõiduks või liikmesriigi territooriumil kavatsatud viibimiseks kokku kuni 90 päeva 180 päeva jooksul alates esimesest sisenemisest liikmesriigi või Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumile;

e) „seaduslikult riigis elav isik”:

– Aserbaidžaaani Vabariigi jaoks liidu kodanik, kes on saanud Aserbaidžaaani Vabariigis viibimiseks tähtajalise või alalise elamisloa pikemaks ajaks kui 90 päeva,

– liidu jaoks Aserbaidžaaani Vabariigi kodanik, kellel on liidu või konkreetse riigi õigusaktide kohaselt luba või õigus viibida liikmesriigi territooriumil kauem kui 90 päeva.

Reisi eesmärgi tõendavad dokumendid

1. Järgmistesse kategooriatesse kuuluvate liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi kodanike puhul piisab, kui teise lepinguosalise territooriumile tehtava reisi eesmärgi tõendamiseks esitatakse järgmised dokumendid:

a) lähisugulased: abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas eestkostjad), vanavanemad ja lapselapsed, kes külastavad Aserbaidžaani Vabariigi territooriumil seaduslikult elavaid Euroopa Liidu kodanikke või liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavaid Aserbaidžaani Vabariigi kodanikke või Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on, või Aserbaidžaani Vabariigi territooriumil elavaid Aserbaidžaani Vabariigi kodanikke:

- vastuvõtva isiku kirjalik kutse;

b) ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, ametlike delegatsioonide liikmetele, sealhulgas alalistele liikmetele, kes osalevad liikmesriikidele, Euroopa Liidule või Aserbaidžaani Vabariigile esitatud ametliku kutse alusel ametlikel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel või ametlikes vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsusvahelised organisatsioonid Aserbaidžaani Vabariigi või mõne liikmesriigi territooriumil:

- liikmesriigi või Aserbaidžaani Vabariigi pädeva asutuse või Euroopa Liidu institutsiooni kiri, millega kinnitatakse, et taotleja reisib tema delegatsiooni koosseisus või delegatsiooni alalise liikmena teise lepinguosalise territooriumile, et osaleda eespool nimetatud üritustel; sellega koos esitatakse ametliku kutse koopia;

c) ettevõtjad ja ettevõtlusorganisatsioonide esindajad:

- vastuvõtva juriidilise isiku või äriühingu, organisatsiooni või sellise juriidilise isiku või äriühingu peakorteri või filiaali, Aserbaidžaani Vabariigi või liikmesriigi riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse või Aserbaidžaani Vabariigi või mõne liikmesriigi territooriumil peetava kaubandus- ja tööstusnäituse, konverentsi või sümposiooni korralduskomitee kirjalik kutse, mille on vastavalt riiklikule õigusele kinnitanud pädevad ametiasutused;

d) autojuhtide puhul, kes osutavad rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid Aserbaidžaani Vabariigi ja liikmesriikide territooriumite vahel sõidukiga, mis on registreeritud liikmesriikides või Aserbaidžaani Vabariigis:

- rahvusvahelise autoveoga tegeleva Aserbaidžaani Vabariigi äriühingu või veoettevõtjate üleriigilise ühenduse (liidu) või liikmesriikide veoettevõtjate üleriigiliste ühenduste kirjalik taotlus, milles on esitatud reise eesmärk, marsruut, kestus ja sagedus;

e) õpilased, üliõpilased, kraadiõppurid ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammide ning teiste õpingutega seotud ürituste raames:

- vastuvõtva ülikooli, akadeemia, instituudi, kolledži või kooli väljastatud tõend koolitusasutusse vastuvõtmise kohta või nende asutuste kirjalik kutse või (üli)õpilaspilet või tõend koolituse kohta, milles osaletakse;

f) isikud, kes osalevad teadus-, akadeemilisel, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides:

- korraldava organisatsiooni kirjalik kutse nendel üritustel osalemiseks;

g) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad:

- kutseorganisatsiooni või taotleja tööandja väljastatud tõend või muu dokument, millega tõendatakse, et asjaomane isik on kutseline ajakirjanik, ning märgitakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine, või tõendatakse, et kõnealune isik on tehniline töötaja, kes saadab ajakirjanikku ametiülesannete täitmisel;

h) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud:

- vastuvõtva organisatsiooni, pädeva asutuse, liikmesriigi või Aserbaidžaaani Vabariigi üleriigilise spordialaliidu või Aserbaidžaaani Vabariigi või liikmesriigi olümpiakomitee kirjalik kutse;

i) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad:

- nende linnade linnavalitsuse juhi kirjalik kutse;

j) isikud, kes külastavad riiki meditsiinilistel põhjustel, ja isikud, kes peavad neid saatma:

- meditsiinasutuse ametlik dokument, millega tõendatakse, et arstiabi tuleb osutada selles meditsiinasutuses ja et saatev isik on vajalik, ning tõend, et piisavad rahalised vahendid ravi eest tasumiseks on olemas;

k) kutsealade esindajad, kes osalevad rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel, mida peetakse mõne liikmesriigi või Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil:

- vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, millega tõendatakse, et asjaomane isik osaleb kõnealusel üritusel;

l) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kelle reisi eesmärk on koostöö, seminarid ja konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames:

- vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, kinnitus, et isik esindab kodanikuühiskonna organisatsiooni, ja riigi õigusaktide kohaselt vastavast registrist väljastatud riigi ametiasutuse tõend asjaomase organisatsiooni asutamise kohta;

m) sugulased, kes osalevad matusetseremoonial:

- surma fakti tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetava omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav kinnitus;

n) isikud, kes külastavad sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaiku:

- haua olemasolu ja säilimist ning taotleja ja maetu omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav ametlik dokument.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud kirjalikus taotluses või kutses esitatakse järgmised andmed:

a) kutsutava isiku kohta: ees- ja perekonnanimi, sünnikuupäev, sugu, kodakondsus, passi number, reisi aeg ja eesmärk, riiki sisenemiste arv ning vajaduse korral kutsutava isikuga koos reisiva abikaasa nimi ja laste nimed;

b) kutsuva isiku kohta: ees- ja perekonnanimi ning aadress;

c) kutsuva juriidilise isiku, ettevõtte või organisatsiooni kohta: täisnimi ja aadress ning:

- kui taotluse on välja andnud organisatsioon või asutus, siis sellele allakirjutanud isiku nimi ja ametikoht;

- kui kutsuja on liikmesriigis registreeritud juriidiline isik või äriühing või sellise juriidilise isiku või äriühingu peakorter või filiaal, siis asjaomase liikmesriigi või Aserbaidžaani Vabariigi õigusaktidega ettenähtud registrinumber.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud kategooriatesse kuuluvatele isikutele väljastatakse kõikide kategooriate viisasad lihtsustatud korras, ilma et selleks oleks vaja reisi eesmärgi kohta esitada muud lepinguosaliste õigusaktides ettenähtud põhjendust, kutset või kinnitust.

Artikkel 5

Mitmekordsete viisade väljastamine

1. Liikmesriikide ja Aserbaidžaani Vabariigi diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad 5aastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasad järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele kodanikele:

a) abikaasa, alla 21aastased või ülalpeetavad lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas eestkostjad), kes külastavad Aserbaidžaani Vabariigi territooriumil seaduslikult elavaid Euroopa Liidu kodanikke või liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavaid Aserbaidžaani Vabariigi kodanikke või Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad selle liikmesriigi territooriumil, mille kodanikud nad on, või Aserbaidžaani Vabariigi territooriumil elavaid Aserbaidžaani Vabariigi kodanikke;

b) ametlike delegatsioonide alaliste liikmete puhul, kes osalevad korrapäraselt liikmesriikidele, Euroopa Liidule või Aserbaidžaani Vabariigile esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel või vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid Aserbaidžaani Vabariigi või mõne liikmesriigi territooriumil.

Erandina esimesest lausest, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga, eelkõige:

- punktis a osutatud isikute puhul, kui seaduslikult liikmesriigis elavale Aserbaidžaani Vabariigi kodanikule või seaduslikult Aserbaidžaani Vabariigis elavale liikmesriigi kodanikule väljastatud seadusliku elamisloa kehtivusaeg;

- punktis b osutatud isikute puhul, kui nende ametlike delegatsioonide alaliseks liikmeks oleku aeg

on vähem kui viis aastat.

2. Liikmesriikide ning Aserbaidžaaani Vabariigi diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad üheaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele kodanikele, tingimusel et neile on varasema aasta jooksul väljastatud vähemalt üks viisa, et nad on seda kasutanud vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele:

a) üliõpilased ja kraadiõppurid, kes reisivad korrapäraselt õppimise või koolituse eesmärgil, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;

b) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad;

c) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;

d) autojuhid, kes osutavad rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid Aserbaidžaaani Vabariigi ja liikmesriikide territooriumite vahel sõidukiga, mis on registreeritud liikmesriikides või Aserbaidžaaani Vabariigis;

e) isikud, kes peavad meditsiinilistel põhjustel külastama riiki korrapäraselt, ja isikud, kes peavad neid saatma;

f) rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel osalevad kutsealade esindajad, kes reisivad korrapäraselt Aserbaidžaaani Vabariiki või liikmesriikidesse;

g) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes reisivad korrapäraselt Aserbaidžaaani Vabariiki või liikmesriikidesse, et osaleda koolitusel, seminaridel või konverentsidel, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;

h) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt Aserbaidžaaani Vabariiki või liikmesriikidesse;

i) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;

j) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad korrapäraselt liikmesriigile, Euroopa Liidule või Aserbaidžaaani Vabariigile esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel või vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid Aserbaidžaaani Vabariigi või mõne liikmesriigi territooriumil;

k) ettevõtjad ja ettevõtete esindajad, kes korrapäraselt reisivad Aserbaidžaaani Vabariiki või liikmesriikidesse.

Erandina esimesest lausest, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga.

3. Liikmesriikide ning Aserbaidžaaani Vabariigi diplomaatilised ja konsulaaresindused annavad välja vähemalt kaheaastase ja maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid

käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud isikutele, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta jooksul kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele, välja arvatud juhul, kui sageli või regulaarselt reisimise vajadus või kavatsus on selgelt piiritletud lühema ajavahemikuga, millisel juhul piiratakse mitmekordse viisa kehtivusaeg sama ajavahemikuga.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1–3 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriikide või Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil 180 päeva jooksul kokku kuni 90 päeva.

Artikkel 6

Viisataotluste menetlemise tasu

1. Viisataotluste menetlemise tasu on 35 eurot.

Nimetatud summa võib läbi vaadata artikli 14 lõikes 4 sätestatud korra kohaselt.

2. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, on viisataotluse menetlemise tasu maksmisest vabastatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvad isikud:

a) lähisugulased – abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas eestkostjad), vanavanemad ja lapselapsed, kes külastavad Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil seaduslikult elavaid Euroopa Liidu kodanikke, liikmesriikide territooriumil seaduslikult elavaid Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikke, Euroopa Liidu kodanikke, kes elavad selles liikmesriigis, mille kodanikud nad on, või Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil elavaid Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikkeelavad ;

b) ametlike delegatsioonide liikmed, sealhulgas alalised liikmed, kes osalevad liikmesriikidele, Euroopa Liidule või Aserbaidžaaani Vabariigile esitatud ametliku kutse alusel ametlikel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel või ametlikes vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsusvahelised organisatsioonid Aserbaidžaaani Vabariigi või mõne liikmesriigi territooriumil;

c) õpilased, üliõpilased, kraadiõppurid ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammide ning teiste õpingutega seotud ürituste raames;

d) puudega isikud ja vajaduse korral neid saatvad isikud;

e) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;

f) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud;

g) isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad kas vajadust reisida humanitaarsetel põhjustel, kaasa arvatud selleks, et saada kiiresti arstiabi (ning sellist isikut saatev isik), osaleda lähisugulase matusel või külastada raskelt haiget lähisugulast;

h) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid või konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;

i) pensionärid;

j) alla 12aastased lapsed;

k) ajakirjanikud ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad tehnilised töötajad.

3. Kui liikmesriik või Aserbaidžaani Vabariik teeb viisade väljastamisel koostööd välise teenuseosutajaga, võib väline teenuseosutaja selle eest teenustasu võtta. Kõnealune tasu on proportsionaalne kuludega, mida väline teenuseosutaja on kandnud ülesannete täitmisel, ning ei tohi ületada 30 eurot. Liikmesriigid ja Aserbaidžaani Vabariik säilitavad kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse oma konsulaadis.

Liidu puhul teostab väline teenuseosutaja toiminguid vastavalt viisaeeskirjale ning täielikult kooskõlas Aserbaidžaani Vabariigi õigusaktidega.

Aserbaidžaani Vabariigi puhul teostab väline teenuseosutaja toiminguid vastavalt viisaeeskirjale ning täielikult kooskõlas Aserbaidžaani Vabariigi ja ELi liikmesriikide õigusaktidega.

Artikkel 7

Viisataotluste menetlemise kestus

1. Liikmesriikide ja Aserbaidžaani Vabariigi diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa väljastamise 10 kalendripäeva jooksul alates taotluse ja viisa väljastamiseks nõutavate dokumentide kättesaamise kuupäevast.

2. Viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui viisataotlus nõuab põhjalikumalt läbivaatamist.

3. Kiireloomulistel juhtudel võib viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega lühendada kahe tööpäevani või veelgi lühema ajani.

Kui taotlejad peavad paluma taotluse esitamiseks vastuvõttu, toimub see reeglina kahe nädala jooksul vastuvõtu taotlemise hetkest. Olenemata eelmisest lausest tagavad välised teenuseosutajad selle, et viisataotluse saab esitada põhjendamatute viivitusteta.

Põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib konsulaat lubada taotlejal esitada oma taotluse vastuvõtule tulemata või antakse talle kohe vastuvõtuaeg.

Artikkel 8

Riigist lahkumine dokumentide kaotamise või nende varastamise korral

Euroopa Liidu ja Aserbaidžaani Vabariigi kodanikud, kes on oma isikut tõendavad dokumendid kaotanud või kellelt need on varastatud Aserbaidžaani Vabariigi või liikmesriikide territooriumil viibides, võivad Aserbaidžaani Vabariigi või liikmesriikide territooriumilt lahkuda ilma viisa või muu loata liikmesriikide või Aserbaidžaani Vabariigi diplomaatiliste või konsulaaresinduste väljaantud kehtivate isikut tõendavate dokumentide alusel, mis võimaldavad neil piiri ületada.

Artikkel 9

Viisa kehtivuse pikendamine erakorralistel asjaoludel

Kui Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikel ei ole võimalik Aserbaidžaaani Vabariigi või liikmesriikide territooriumilt lahkuda viisale märgitud ajaks vääramatü jõu tõttu, pikendatakse nende viisa kehtivust ja/või lubatud riigis viibimise kestust nende elukohariiki tagasipöördumiseks vajalikuks ajaks tasuta vastavalt Aserbaidžaaani Vabariigi või vastuvõtva liikmesriigi õigusaktidele.

Artikkel 10

Diplomaatilised passid

1. Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi kodanikud, kellel on kehtiv diplomaatiline pass, võivad Aserbaidžaaani Vabariigi või liikmesriikide territooriumile siseneda või nendest läbi sõita ilma viisata.

2. Lõikes 1 nimetatud isikud võivad Aserbaidžaaani Vabariigi või liikmesriigi territooriumil viisavabalt viibida 180 päeva jooksul kuni 90 päeva.

Artikkel 11

Viisa territoriaalne kehtivus

Aserbaidžaaani Vabariigi ja Euroopa Liidu kodanikel on õigus reisida liikmesriikide ja Aserbaidžaaani Vabariigi territooriumil Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani kodanikega samadel tingimustel, ilma et see piiraks Aserbaidžaaani Vabariigi riiklikku julgeolekut ning ELi piiratud territoriaalse kehtivusega viisasid käsitlevate eeskirjade kohaldamist.

Artikkel 12

Lepingu haldamise ühiskomitee

1. Lepinguosalised moodustavad ekspertide ühiskomitee (edaspidi „komitee”), mis koosneb liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi esindajatest. Liitu esindab Euroopa Komisjon, keda toetavad liikmesriikide eksperdid.

2. Komiteel on eelkõige järgmised ülesanded:

a) teostada järelevalvet lepingu rakendamise üle;

b) esitada ettepanekuid käesoleva lepingu muutmiseks või täiendamiseks;

c) lahendada käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamise üle tekkivaid vaidluseid.

3. Komitee koguneb vastavalt vajadusele ühe lepinguosalise taotlusel, kuid vähemalt üks kord aastas.

4. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 13

Käesoleva lepingu seos liikmesriikide ja Aserbaidžaaani Vabariigi vaheliste kahepoolsete lepingutega

Käesolev leping on jõustumisest alates ülimuslik üksikute liikmesriikide ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete suhtes, niivõrd kui need hõlmavad käesolevas lepingus käsitletud küsimusi.

Artikkel 14

Lõppsätted

1. Lepinguosalised ratifitseerivad või kiidavad käesoleva lepingu heaks vastavalt oma riigis kehtivale menetlusele ning leping jõustub kuupäevale, mil lepinguosalised teatavad teineteisele, et eespool osutatud menetlused on lõpule viidud, järgneva teise kuu esimesel päeval.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 jõustub käesolev leping alles Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelise tagasivõtmise lepingu jõustumise kuupäeval, kui see kuupäev on hilisem käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kuupäevast.
3. Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks, välja arvatud juhul, kui see lõpetatakse käesoleva artikli lõike 6 kohaselt.
4. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kirjalikul kokkuleppel. Muudatused jõustuvad, kui lepinguosalised on teineteisele teatanud, et vajalikud sisemenetlused on lõpule viidud.
5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu täitmise peatada täielikult või osaliselt peatada avaliku korra, riigi julgeoleku või rahva tervise kaitse huvides. Peatamise otsusest teatatakse teisele lepinguosalisele hiljemalt 48 tundi enne selle jõustumist. Käesoleva lepingu täitmise peatanud lepinguosaline teatab viivitamata teisele lepinguosalisele, kui käesoleva lepingu peatamise aluseks olnud põhjused enam ei kehti.
6. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse 90 päeva pärast teatamise kuupäeva.

Käesolev leping on koostatud [koht] [kuupäev] kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, soome, slovaki, sloveeni, taani, tšehhi ja ungari ning aserbaidžaaani keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Liit

Aserbaidžaaani Vabariigi nimel

Lepingule lisatud PROTOKOLL

liikmesriikide kohta, kes ei kohalda täielikult Schengeni *acquis*'d

Liikmesriigid, kelle suhtes on siduv Schengeni *acquis*, kuid kes veel ei väljasta Schengeni viisasid, kuna ootavad nõukogu asjakohast otsust, väljastavad ainult oma riigi territooriumil kehtivaid viisasid.

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta otsusele nr 582/2008/EÜ,³ millega kehtestatakse välispiiridel isikute kontrollimise lihtsustatud kord, mille alusel Bulgaaria, Küpros ja Rumeenia tunnustavad ühepoolset teatavaid dokumente võrdväärseks oma riigi viisadega, mille nad on välja andnud oma territooriumilt läbisõiduks, on võetud ühtlustatud meetmeid, et lihtsustada Schengeni viisaga või Schengeni elamisloaga reisijate läbisõitu nende liikmesriikide territooriumilt, kes veel ei kohalda täielikult Schengeni *acquis*'d.

Ühisdeklaratsioon lepingu artikli 10 kohta, milles käsitletakse diplomaatilise passe

Artikli 14 lõikes 5 sätestatud menetluse kohaselt võib liit või Aserbaidžaaani Vabariik osaliselt peatada lepingu, eriti selle artikli 10 rakendamise, kui teine lepinguosaline kuritarvitab artiklit 10 või seab ohtu avaliku julgeoleku.

Artikli 10 rakendamise peatamise korral alustavad mõlemad lepinguosalisel lepinguga moodustatud ühiskomitee raames nõupidamisi, et lahendada peatamise tinginud probleemid.

Mõlemad lepinguosalisel kinnitavad, et nende prioriteediks on tagada diplomaatiliste passide kõrgetasemeline turvalisus, eelkõige neile biomeetriliste tunnuste kandmise teel. Liidus tagatakse see 13. detsembri 2004. aasta määruses nr (EÜ) 2252/2004 (liikmesriikide poolt väljastatud passide ja reisidokumentide turvaelementide ja biomeetria standardite kohta)⁴sätestatud nõuete rakendamisega.

Ühisdeklaratsioon Taani kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata Taani diplomaatilistes ja konsulaaresindustes kasutatava viisade väljaandmise korra suhtes.

Seepärast on soovitatav, et Taani ja Aserbaidžaaani Vabariigi ametiasutused sõlmiksid viivitamata kahepoolse lepingu, millega lihtsustatakse lühiajaliste viisade väljastamist samasugustel tingimustel kui Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelises lepingus.

Ühisdeklaratsioon Ühendkuningriigi ja Iirimaa kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes.

Seepärast on soovitatav, et Ühendkuningriigi, Iirimaa ja Aserbaidžaaani Vabariigi ametiasutused sõlmiksid kahepoolsed viisade väljastamise lihtsustamise lepingud.

³ ELT L 161, 20.6.2008, lk 30.

⁴ ELT L 385, 29.12.2004, lk 1.

Ühisdeklaratsioon Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ning Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi vahelisi tihedaid suhteid, mis tulenevad eelkõige 18. mai 1999. aasta ja 26. oktoobri 2004. aasta lepingutest, mis käsitlevad nende riikide ühinemist Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

Seepärast on soovitatav, et Islandi, Liechtensteini, Norra ja Šveitsi ning Aserbaidžaaani Vabariigi ametiasutused sõlmiksid viivitamata kahepoolse lepingu, millega lihtsustatakse lühiajaliste viisade väljastamist samasugustel tingimustel kui Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani Vabariigi vahelises lepingus.

Ühisdeklaratsioon reisidokumentidega seotud koostöö kohta

Lepinguosalised lepivad kokku, et artikli 12 alusel loodud ühiskomitee hindab lepingu rakendamise üle järelevalvet teostades asjaomaste reisidokumentide turvataseme mõju käesoleva lepingu toimimisele. Sellega seoses lepivad lepinguosalised kokku, et teavitavad teineteist korrapäraselt meetmetest, mida on võetud selleks, et vältida mitme reisidokumendi väljastamist ühele inimesele ja arendada reisidokumentide turvalisuse tehnilisi aspekte, samuti meetmetest, mida on võetud seoses reisidokumentide väljastamise isikustamisega.

Ühisdeklaratsioon teenistuspasside kohta

Võttes arvesse läbirääkimiste raamistikku, kinnitavad lepinguosalised, et käesolev leping ei taksista ühelgi liikmesriigil ja Aserbaidžaaani Vabariigil sõlmimast kahepoolset lepingut, millega vabastatakse viisakohustusest teenistuspassi omanikud.
